

LEKCE 7

PODMIŇOVACÍ ZPŮSOB – УМОВНИЙ СПОСІБ

1. Повторіть відмінювання I та II відмін, слова в дужках поставте у правильній формі, речення перекладіть на чеську мову.

- 1) Чи бачиш ти того (хлопець) у фіолетовому (пальто)?
- 2) У (димар) було багато (чорна сажа).
- 3) У блакитному (небо) пливлі білі хмаринки.
- 4) По (дороба) їхала вантажівка з (вугілля).
- 5) У (субота) я дивілася чеський фільм Два на (кінь), один на (осел).
- 6) У третьому (речення) він зробів (груба помилка).
- 7) Як ти можеш жити з таким кумедним/жахливим (прізвище)?
- 8) Повз дороба стояли (каштан – мн.) з (клен – мн.).
- 9) На (папір) була чорнільна пляма.
- 10) У (залізна коробка) зі (знаряддя) бракувало чого (молоток).
- 11) Без широкého (підвіконня) у мене тут не могло б бути стільки (квітка – мн.).
- 12) На (годинник) примостівся голуб.
- 13) Ні з цим (поле) ні з (ліс) ми не будемо нічого робіти.
- 14) Я люблю (кофолла) з (ром, лід і лимон).
- 15) Ми розмовляли/спілкувалися з (переможець) цьогорічних (змаганья).
- 16) Біля (дороба) лежали великі (купа) сірого (каміння).
- 17) Автомобіль з (причіп) мчав чим (пилюжна дороба).
- 18) У глиняному (глечик) вже не було (вода).
- 19) У (ліс) стояла дерев'яна хатинка з відкритим (ганок).
- 20) Я мусила прополоти грядки, пророслі чим (бур'ян).
- 21) У горах я люблю дихати свіжим (повітря).
- 22) У (зошит) не вистачало кількох (сторінка – мн.).
- 23) Хто ти за чим (походження)?
- 24) На (дах) сиділа кішка з (кошенятко).
- 25) У підземному (гараж) стоїть декілька (автомобіль – мн.) іноземних (марка – мн.).
- 26) Не бері сьогодні (футболка) з короткими (рукав – мн.), на (вулиця) холодно!
- 27) Ви задоволені своєю (заробітна плата)?
- 28) Я хотіла б стати (викладач, юрист, мовознавець або історик).
- 29) На (пасовище) паслося кілька (корова – мн.) та (коза – мн.).
- 30) На віконному (скло) залишилися (слід – мн.) дитячих (рука – мн.).

2. Згадайте текст „Пори року“. Перекладіть наступні речення українською мовою.

Letos jsme měli velmi chladnou zimu. V březnu, dubnu a, částečně, ještě i v květnu jsme museli topit. Konečně jsme se dočkali tepla a slunce. V půlce května se oteplilo. Pršelo většinou jen v noci. Na trávě byly vidět ojedinělé kapky deště. V létě rád navštěvuji svého kamaráda Michala. Má hezký dům v zahradě. Svítí slunce. Venku je vedro. Najednou se začalo stmívat. Slunce zmizelo za mraky. Ochladilo se. Začala bouře. Dívali jsme se z okna na liják. Zablesklo se a někde blízko udeřil hrom. Bouře utichla. Vzduch se pročistil. Během září a října bylo krásné počasí. Procházeli jsme se po březích rybníků a sledovali, jak rybáři chytají ryby. V listopadu napadl sníh a v prosinci udeřil mráz.

3. Утворіть кличний відмінок від наступних словосполучень.

Пан суддя, добродій Острівський, бабуся Ганна, вчитель Рашко, Дмитро Васильович, пан прокурор, сестра Юлія, генерал-майор Лісенко, Анатолій Олексійович, Каліна Миронівна, братик Пётрик, лікар Пономарів, директор Білогорівська.

ПОДМИНОВАЦІ ЗПЇСОБ - УМОВНИЙ СПОСІБ

Подминоваци зпїсоб се твораї споїнїм тварї минулїго часу а подминоваци частїце **Б/БИ**.

ПИСАВ БИ, ЧИТАЛА Б, СМІЯЛОСЯ Б, НЕСЛИ Б

Pozor na použivání podmiňovací částice. Obecně platí, že u mužského rodu (tedy po souhlásce) použijeme částici **БИ**, u ženského a středního rodu a množného čísla (tedy po samohlásce) částici **Б**. Tato částice se vždy píše zvlášť a nemusí stát bezprostředně po slovese, může být umístěna i jinde ve větě po kterémkoli plnovýznamovém slovu, stále zde však platí zásada střídání samohlásek a souhlásek. Pokud tedy předchází slovo končí na samohlásku, použijeme částici **Б**, pokud končí na souhlásku, bude následovat částice **БИ**.

4. Перекладіть українською мовою. Введіть дієслова у формі умовного способу в речення.

chtěl by		malovali by	
zavolala bych		procházel by se	
koupil by		jelo by	
koupalo by		šli bychom	
našla bych		pracovali by	
psali bychom		seděl bys	
četli byste		stála bys	
poslouchali by		letěli byste	
vypracovala bych		vezl by	
snědlo by		nesli by	
vypili bychom		vedlo by	
spali byste		mohli byste	
udělala bych		vydělával by	

ПОУЖІТІ ПОДМИНОВАЦІНО ЗПЇСОБУ VE VĚTĚ

Якби у мене був вільний час, я поїхав би у Карпати.

Я б хотіла поїхати у Карпати.

Я б хотіла, щоб ти поїхав зі мною в Карпати.

Я поїхала б у Карпати, але у мене заняття в університеті.

Як би я хотіла поїхати в Карпати.

5. Працюйте за зразком, відповідаючи на питання: Що б ви зробили?

Мати вільний час → поїхати у Карпати. - Якби я мав вільний час, то поїхав би у Карпати.

Багато працювати → мати багато грошей → купити автомобіль → поїхати подорожувати → побачити гідні місця → зробити фотографії → показати друзям → заздрити мені.

6. Наступні короткі речення перекладіть українською мовою, самостійно придумайте 5 речень із тими ж дієсловами.

1) Utrácím peníze.	11) Maminka často peče koláče.
2) Kolik to stojí?	12) Počasí se pokazilo.
3) Co ti (on) radí?	13) V létě jsme cestovali do zahraničí.
4) Postavili jsme dům.	14) Kdo zabalí dárky?
5) Pozveš mě do kina?	15) On se mi moc líbí.
6) Omluvíte se učitelce?	16) Namaluješ mi obrázek?
7) Seznamují se se spolužáky.	17) Jeli jsme vlakem.
8) Používáš slovník?	18) Už ti vrátila tu knihu?
9) On mi nevěří.	19) V září poletím do Lvova.
10) Jíš maso?	20) Babička čte ráda detektivky. (детективи)

7. Прочитайте текст, незнайомі слова вивчіть.

Я дуже люблю осінь. Це прекрасна пора року. Восені гάρна погóда, мóжна багáто гуляти. Особливо я люблю гуляти в парку. Тут ростуть різні дерева, і восені листя на них стає різнокольоровим: жóвтим, червóним, помарáнчевим...

Колі гάρна погóда, я приходжу в парк, читаю книжку або слухаю мýзику. Іноді я йду в парк з друзями. Тут є кафе, де ми любимо пíti чай. У вересні ще тéпло, і ми сидимó на вýлиці. А в листопаді ми дівимося чéрез вікно, як йде дощ і падає листя. Тáкож восені мóжна поїхати в лiс – збирáти гриби́.

А ще я люблю осінь, бо восені у мéне День нарóдження. 15 жóвтня до мéне приходять мої друзі, і ми з ними рáзом святкуємо. Я вважаю, що осінь – найкраща пора року.

8. Згадайте лексику, що пов'язана з порами року. Опишіть малюнки, придумайте оповідання, використовуючи форми умовного способу.

9. Напишіть твір про свою улюблену пору року.